

Plazi

Zuzana Ježková

PLAZI

- ❑ obratlovci přizpůsobeni k suchozemskému životu
- ❑ zárodky nepotřebují k vývoji vodu (tekutina uvnitř obalů)
- ❑ vajíčka se vyvíjejí samostatně bez péče rodičů
- ❑ plazi se vyznačují dokonalým pohybem a aktivitou
- ❑ aktivita je závislá na teplotě okolního prostředí
- ❑ amniota - zárodečné obaly-amnion, allantois, chorion= seroza

Tři základní tělesné typy plazů:

1. **Ještěrkovitý** – protáhlé tělo, 4 pětiprsté končetiny a dlouhý ocas
– ještěrky, haterie, chameleoni, krokodýlové
2. **Hadovitý** – bez končetin, hadi a beznohé ještěrky
3. **Želvovitý** – dorzoventrálně zploštělé tělo, 2 štíty, želvy

Charakteristika

- ❑ **stavba těla**- hlava, trup, končetiny, ocas
- ❑ **tělní pokryv**- kůže- suchá **pokožka** (rohovatí)
  - ve **škáře** se tvoří kostěné desky želv a kostěné, břišní desky krokodýlů
  - kožní žlázy** se vyskytují jen výjimečně
- ❑ **kostra**- zkostnatělá, vytvořen hrudní koš,
končetiny se prodlužují (tendence zvednout tělo od země- rychlejší pohyb)
- ❑ **svalstvo**- porve vytvořena bránice, mezižební svalstvo
- ❑ **trávicí s.**- zuby nerozlišené, jazyk vysunovatelný často rozeklaný, jedové žlázy(hadů) vznikly přeměnou žláz slinných, vydrží hladovět
- ❑ **dýchací s.**- jen plíce, u hadů je jen jedna

- **vylučovací s.**- metanefridie, močovody ústí do kloaky
- **nervová s.**- hlavní ústředí koncový mozek s druhotnou kůrou mozkovou
- **smyslová s.**-**oči**- chráněné 2 víčky a mžurkou
  - čich**-sliznice **dutiny nosní**
  - Jacobsonův orgán**- rozbor chemických pachů
  - sluch**- vnitřní a střední ucho, náznak vnějšího zvukovodu
  - termoreceptory**- orgány vnímající teplotu
  - hmat** – v kůži
- **pohlavní s.** gonochoristi, oplození vnitřní,
oviparie, ovoviviparie, viviparie

Rostou celý život, vytváří si teritoria,

Haterie (podtřída)

HATERIE NOVOZELANDSKÁ

Želvy (podtřída)

- ❑ tělo uzavřené v kostěném krunýři
- ❑ hřbetní část krunýře srůstá s částí páteře
- ❑ pětiprsté končetiny
- ❑ bezzubé zobákovité čelisti
- ❑ pod vodou vydrží 90 min
- ❑ vodní želvy – dravé, suchozemské- býložravé

MATAMATA TŘÁSNITÁ

ŽELVA BAHENÍ

ŽELVA ŽLUTOHNĚDÁ

ŽELVA SLONÍ

KARETA OBROVSKÁ

•
KOŽATKA VELKÁ

Krokodýlové (podtřída)

- ❑ obojživelní
- ❑ přední končetiny-5 prstů , zadní končetiny – 4 prsty s blánou
- ❑ na bříše kostěné destičky
- ❑ uzavíratelné nozdry
- ❑ mláďata se proklubávají vaječným zubem

ALIGÁTOR SEVEROAMERICKÝ

KROKODÝL NILSKÝ

GAVIÁL INDICKÝ

Šupinatí (podtřída)

Ještěři (řád)

Ještěrky: ještěrka obecná
ještěrka živorodá
ještěrka zelená
ještěrka zední
slepýš křehký

Leguánovití: leguán mořský

Agamovití: agama límcová

Gekonovití: gekon zední

Varani: varan komodský

Chameleonovití: chameleon obecný

JEŠTĚRKA OBEČNÁ

LEGUÁN MOŘSKÝ

AGAMA LÍMCOVÁ

GEKON ZEDNÍ

VARAN KOMODSKÝ

CHAMELEON OBECNÝ

Hadi (řád)

- pohyb – plazením (někteří plavou ve vodě)
- kořist polykají vcelku
- redukce jedné plíce
- pokožku svlékají vcelku
- rozeklaný jazyk
- někteří mají jedové žlázy

UŽOVKA

- podplamatá
- stromová
- hladká
- obojková

Jedovatí hadi

- zmije obecná
- zmije růžkatá
- chřestýš
- kobra indická, africká
- mamba, křovinář
- vodnář

ZMIJE OBECNÁ

ZMIJE RŮŽKATÁ

CHŘESTÝŠ

KOBRA INDICKÁ

MAMBA

Hadi škrtiči

- krajta
- hroznýš
- anakonda

KRAJTA KRÁLOVSKÁ

HROZNÝŠ

ANAKONDA

